

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fôl'a acést'a va efi de dóne ori pe luna, pone la regulare; éra de aici in colo o data pe septemana, ca si pone acilea: Marti sér'a. --- Prenumeratiunile se priimescu in tóte dilele.

Pretulu pentru Ostrunguri a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu trilmun 1 fi. 50 cr. éra pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu trilmun 2 fi. in v. a. Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodienele si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului: Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Invitare la abonare pentru mobilizare.

Auditi ómeni buni! s'au inmúltitu hotii si talharii, furii si lotrii, cálarii si tiranii, cu unu cuventu totu felulu de ómeni propaditi si darana-ti. Rapescu, aprindu, despóia (de limba), tragu peile de pe ómeni, tundu barbile la preoti, iau panaa si mamalig'a d'ina-intea copiiloru, prindu fetele si le desbraca de haine, lasandu-le góle gobútie, taia, fore popa, limbele la prunci si ii sílescu sa vorbésca asíe cu limbele taiate, de facu totu:

tirok . . . tok . . . kok . . . nok . . . si alte horibile scene de cari se inficra si fer'a cea mai crudela. In faciea acestoru ne mai pomenite crudelitati nu-e mirare, déca fia care cmu se pune pe ganduri si se socotesce la midilócele, cu cari si-ar potè asecurá esistenti'a lui si a semeniloru sei. Dreptu-ce facutu-s'au adunantie mari de poporu si **meetinguri** in cele mai multe sate si orasie si indreptatu-au regaminte catra „Gur'a satului“, celu mai mare peste tóte satele, ca sa-si mobilizeze armat'a si sa pornésca cu resboiu in contr'a afurisitiloru de hoti si talhari. Éra „Gur'a satului“, tienendu consiliu secretu cu secretariulu si cu sfetnicii sei, a aflatu a fi lucru cu cale, déra n'au

parale. Framentare 'n drépt'a, framentare 'n stanga, déca nu-e banu, nu-e nemici'a. Ce sa faca déra? Sa íee in prumutu? Se teme ca nu va capeta, precum nu capeta neci ministrulu unguurescu. Dér' si déca va capeta — presupunendu, ba si afirmandu, ca „Gur'a satului“ are mai multu creditu de catu ministrulu unguurescu, (precum adica si este) — totusi nu-i vine bine la so-cotéla, sa-si bage capulu in detorii, ca a-poi indata nu póte elu vorbi pe placulu seu, fore se baga sluga la dárloga si trebe sa vorbésca, cum creditorulu seu ii sioptesce. Asié déra nu-e scapare, de catu sa se adune parale pe alta cale. Si cum? Aflat'a „Gur'a satului“ cale si modru! Éta: Fiindu-ca „Gur'a satului“ e gal'a a-si mobiliza armat'a s'a **umoritória**, si a dechiará resboiu cu para si cu focu, (in fapta, dér nu numai d'in gura, pre cum o facu meetingurile unguurescu), in contr'a tuturoru misieiloru si cáldiloru; si avendu mare trebuintia de bani pentru acuirarea mobililoru trebuintiose, precum: sape, greble, cóse, cosóre, securi, topóre briciuri, fórjeci, pepteni, fireze, sabii, puscii, tunuri, baionete, carbuni, negréla, smóla si câte mai câte de tóte; — indrépta instantia cu oplecare catra toti credintiosii sei, rogandu-i, ca sa se grabésca a-lu onorá cu câte **3 fl.** toti acei'a, cari dorescu, ca resboiulu sa tieno o diumetate de anu, adeca pone la anulu nou 1878. Ér' cari voescu, ca resboiulu sa se gate cuvendu si a-nume in 3 luni, tramita **1 fl. 50 cr.** si atunci se potu hodini a-casa fore frica, ca-ci „Gur'a Satului“ se va bate pentru toti, si-ii va aperá de hienele cele nesatióse de sange omenescu.

D'in siedinti'a secreta tienuta in colib'a lui, „Gur'a satului“, la 15¹/₂₇ Cuptoriu, 1877.

Cotrohaitia, m. p. „Gur'a Satului“, celu mustetiosu, m. p. secretariu. (L. s.) presedinte.

O anecdota de pe campulu de bataia.

Unu basî-buzucu intalnesce unu cazacu la o rospantia.
Ei se arunca unulu asupr'a altui'a, si dupa ce s'au pal-
muitu intr'unu modu cuviintiosu, se luara mutualu de gutu.

— Pusei man'a pe tine!

— Si eu pe tine!

— Esci prisionerulu meu!

— Si tu alu meu!

Dér intr'adevertu, de óre-ce eu am unu prisioneriu, si tu
ai unulu, déca amu face schimbu?

— Fia!

Si dupa ce se strinsera de mana, fia care-sî urmà dru-
mulu seu.

(Dupa Press'a.)

Respunsuri la interpelatiuni.

Tus'a bácsi de la Pescse

Pe totu césulu fuge 'n Beciu,

Si se sfarma, se trudesce,

Pone-lu prindu sudorii reci;

Bate-sî capulu pon' la mórte

Si udvorniculu Andrasiu,

Cà la cale nu potu scóte

Cu diét'a-unu samadasiu.

Sunt confusî peste mesura,

Cà Danubiu-e turburatu,

Si a tierii-adunatura,

Striga-alarma ne'ncetatu.

Pe-amenduoi mi-i banuesce,

Cà nu potu mai multu csiti,

Pe cari tier'a îi cinstesce

Cu diece florini pe di.

„Fрати si satelittii mei!

Ce mai faceti cioroboru?“ —

Dice Tus'a càtra ei —

„Turburati blandulu poporu?

Strigati cà muscanulu vine,

Si toti vomu fi massacratu,

Candu v'a fostu vóa mai bine?

Adi sunteti asigurat. —

Diece zloti pe-o dilisióra —

Bunu diurnu, si nu vi place!

Neci capulu sa nu ve dóra! —

Lasati muscele in pace. —

Si taceti sa nu mai scía,

Cà si noi politizàmu,

Sà nu cademu d'in domnia

Déca totu-lu infestamu. —

Lasati muscele in pace,

Sà nu sbóra pe la noi,

Ei vreu Dunarea s'o sace —

Cu softalele-au resboiu. —

A-poi sciti voi dóra bine,

Cà softalii sunt voinici (Bravo!)

Si pe musc'a, care vine,

Potu s'o-alunge de pe-a-ici. (Bravo!)

Vedeti fratele Andrasiu,

Cà-e cu multu mai politicu,

Face mai bunu samadasiu

Si nu-i strica chiaru nemicu.

Càtu de mila, càtu de sila,

Léga màti'a bine 'n sacu,

Elu in Pescea-e cu „atila“,

In Beciu se imbraca 'n „fracu“.

„A intrá in actiune“ —

(Greu problemu de resolvatu). —

„Focu in stresina a pune,

Dieu, sa credeti, nu-e cu sfatu.

Sciti ce dice parabol'a: —

Cà nu-e bine sa-ti bagi nasulu,

Unde nu i-ti fierbe ó'la,

Ca sa nu-ti maresci necasulu.

Dii d'in gura totu ce-ti place,

Numai fapte sa nu fía,

Musceloru sa li dai pace,

Altu-cum cadí de la domnia.“

Ast'a-e a mea sfatuéla —

Si ve rogu sa o priimiti,

Ca sa n'aveti banuéla,

Si asfé sa ve pripiti!

Cà-e destulu acea rusine,

Ce-amu mancatu pone acum'a,

Musc'a ne cunosce bine.

Dér' ea nu cunosce glum'a!“

(Bravo, aplause nenumerate.)

Trilogu rapsodicu

— in mai multe capitluri, —

de J. Gaius.

Capitulu primu.

(Kostitu in ospetari'a B. . . . de Cotóra, Selebardi
si Titirimittiri).

Cotóra: Pr'in mari eveneminte amu trecut! —
si numai bunulu Domnedieu scie, cà: pr'in câte al-
tele mai avemu inea a trece!? — Cris'a orientala
si-a imprimatu sigilulu seu monarchicu pre fia-care
„capatina“ européna intru atátu, in càtu dièu, Dieu!
— cicatricele produse de o atare imprimare teribile
se voru observá evidentamente pe acele capatini —
si peste unu seclu de ani in tóta splendórea s'a ma-
rétia! —

— Si déca vomu cautá cu perspectiv'a mai cu
de ameruntulu caus'a crisei, numai de càtu ne vomu
convinge, precum cà cris'a orientala s'a nascutu sin-
guru si numai ca pr'in minune; si astu-feliu déra
minune are sa remana aceea si pe viitoriu — —,
si érasí minuni va avè in fine sa produca de resul-
tatu extremu!? — — — —

Déra ce dièu — bre?! — Romanasiulu e ase-
menea nascutu ca pr'in minune, — incàtu adeca-si
trage originea sa naturala — dela diei si dieitie —;
si chiaru pentru aceea absurdu ar fi, candu cine-va
ar cercá a face d'in acést'a impregiurare deductiunea:
— cà romanulu fiindu nascutu ca pr'in minune, are
e o i p s o sa remana si sa fia pe viitoriu — minune! ?.....

— Intru adeveru absurdu!? — Cà romanulu are
sa fia odata mare si tare, se vede de acolo, cà den-
sulu nisuesce — — spre a perveni la limannu do-
ritu.

Vedemu spre esemplu: cà romanii de d'incóce
de Carpati — ascépta cu focu ocaziunea, sa li cada
„mura 'n gura“; — éra Romani'a si-jóca de mi-
nune bine rolulu — in cestiunea orientala; incàtu
adeca aceea, candu indegetéza, nu face
d'in palma — pumnu, si d'in guritia — gura, —
buna-óra ca in feliulu seu fericit'a si de sine stata-
tori'a Ungaria!? — Se vede mai departe si de a-colo

cà Romani'a libera — convinsa despre impregiurarea :
— cà dens'a fore scopu s'a mobilisatu, — si s'a
misticatu — buna-óra ca si gain'a órba — fore neci
o direptiunea, a aflatu de bine antaiu : sà cóca pentru
vecinii muscali càtu mai multe placinte si scoverdi,
spre a li potè servi — dreptu omagiu — la casulu,
candu aceia ar fi necesitati, a face pr'in Romani'a
libera unu voiagiu, catrà Turci'a, spre a o intrebá
de norocu!? si a dóu'a conluera in
acolo, spre a-si acuirá aliati, ca la casu, candu muscalii
ar refúsá placintele si scoverdile oferite de Romani'a,
sà aiba in cine se sprigini, de vreme-ce refusarea,
in sensu diplomaticu, semnifica atátu, càtu casus belli!?

Crede-me frate Titirimitiri! — cà procedur'a
Romaniei, candu aceea acuireza o aliantia la prusi,
— e destulu de necombinata, nepractica si chiaru
condemnavera. Asi dori sà sciu : cà-óre pentru-ce nu-si
cérca Romani'a noroculu eventualu — la vecinii sei
mai de-aprópe — la vecinii sei naturali, spre esem-
plu, la fratii „unguri“, — càci me crede brè! —
ungurulu are anima fórte nobila si buna; si póte
face fórte multu pentru interesele Romaniei! — Ce
cugeti? — Deputatiunea juristiloru magiari dela Uni-
versitatea d'in Butea-cu-Pesce — a datu cele mai
eclatante dovedi despre umanitatea si bunavointi'a
nobila a soiului loru facie de nefericitii
turcomani; a depune o natiune omagiulu la peti-
orele unui statu de diumetate moribundu atunci, candu
cestiunile periclitéza, — au nu e umanitate, buna-
vointia si chiaru curagiu?!

Titirimitiri: Amice Cotóra! Déca nu asi scí,
cà ce ti-tulbura crerii si cà ce te constringe
in momentulu est'a sà meditezi atátu de profundu, —
asi fi necesitatu sà te intrerumpu in meditare nunu-
mai, ci sà golescu in cincii resufári — cincii pocale
de vinu rosíu! — Inse ce dícu? (càtra garsonu) gar-
sonu! — trei cupe de vinu!

Cotóra: Ho! ho! afurisitule tu pari,
ticalosule, a uitá impregiurarea, cà vorbesci de pre-
sinte cu Spectabilulu si multu onoratulu domnu —
domnu Dr. Patricescu, — care numai d'in gratia s'a
dimisu a-ti face onórea; precum si aceea, cà (se in-
tórce càtra lautari, si demanda cu autoritate, a-i
contrá in canteculu seu.)

De-i amblá — càtu vei amblá, —
Juristu bunu nu vei aflá:
Ca Cotóra Coroiele —
Sà pricepa drepturi-rele!
— Definit'a d'in carte
Ti-o spune si fore carte
— Trei esameni a facutu;
— Succesu mare-a obtienutu — —
— Inse Dómne! ce-o sà fia? —
— Càci Cotóra pucínu scie

Precelinti'a — pe hartia (?)
Dovedesce, Dieu, cà scie!? — —
Scie, scie si ar scí,
Decumva asiè ar fi!?

(càtra lautari: pianissimo! mèi tígane! — càci la d'in
contra — vedi cup'a.?)

Se pricepe inca bine,
Sà golésca cupe pline — —

— Inse Dómne! ce-o sà fia? —
— Candu traiesci totu in betia!
O! betia-tia:
Tare ti-se 'nehina tie!? — —

(càtra lautari: Andante! tígane! — pricepi?)

Déca ici-colia 'n cafea
Diarescu câte-o imamea: —
Diarescu „Gur'a-satului“, —
Juru pe cornulu dracului, —
Ici o vedi si nu-o mai vedi, —
Càci o pitulu —, sà me credi?! —
Pitulu, pitulu, pitulu
— Pitulu, Dieu! — cu 'ncetulu! — —
— Cà-ci mereu me totu casnesce:
Nu e siaga, — ce glumesce!? — —

(éra càtra lautari: furioso! mèi lautare! nu pregetá
'cordile — — —!)

Candu pe la Academia,
— Aceea se scie —
Diarescu epistóle,
— Firescu lucru — góle —
Ici o vedi si — nu-o mai vedi —
Càci o pitulu — sà me credi?!

(càtra lautari: pianissimo!)

Inse ce-o sà mi-faca? dícu: nimicu!
— Cà-su Cotóra celu voinicu! — —
Trei esameni a facutu, —
Succesu mare-a obtienutu! —
Si 'n Aradu la doctoratu —
— Cu diploma decoratu, —
Dela „Gur'a cea d'in satu“ — —
Inca bine am scapatu!?
— Si-óre, Dómne! — ce-o sà fia? — —
— Cà Cotóra pucínu scie!?
Scie, scie — Dieu, asiè — —
— Càndu mai bine se-ar portá!

Si tu — pirus nihili — stupidissime colega!
totusi ai curagiu — a mi-detrage meritele
si a-mi subminá favorulu — ici — colia?! — — —
(Se va urmá.)

D'entre cele 200 meetinguri unguresci tinue in favórea turciloru de d'in colo de Dunare.

— Sciri electrice. —

(Servitíulu particulariu alu lui „Gur'a Satului.“)

Mohaciu, 5. Aug. 1877. Remasítiele nóstre, d'in crunt'a
batalia avuta cu turcii, s'au adunatu pe campulu luptei, stri-
gandú, cà ar dori sà mai véda o-data pe turci, ca Ungari'a
sà devina éra-si fericita, precum au fostu lasatu-o ei. Cioc-iassa!

Seghedínu, 5. Aug. 1877. D'in turnulu basericeii suna
clopotulu celu mare, ce se trage in totu anulu o-data, dreptu
multumire lui Ddieu, cà-ci tier'a a scapatu de sub barbarulu
jugu alu turciloru. In alt'a parte de orasú inse, intr'o càciuma,
publiculu de Domineca striga: sà traiesca adevératii frati ai
nostri, turcii cei gloriosi, cei marinimosi, cei liberali, cei civi-
lizati, cei umani, cei gentili! La arme pentru ei contr'a tutoru
popóreloru crestine subjugate de ei! cà-ci jugulu turcescu e
dulce, — noi l'amu gustatu! Jacsasín!

Agri'a, cuibulu eroineloru unguresci d'in tempulu turciloru,
5. Aug. 1877. Intre fetele si femeile nóstre, ajunse la renume
istoricu, entusiasmulu esaltatu pentru softalele turcesci si institu-
tiunile d'in Turci'a. Barbatii femeiloru mai pucínu entusias-

mati, că-ci au devenitu jalusî. D'in simpatia catru turci s'a decisu, a nu se cladi statua in memori'a eroului Dobó. — *Buiurum, buiurum!*

Aradu, 7. Aug. 1877. d'in redacti'a lui „*Neue Arader Zeitung*“: In reportulu despre meetingulu tienutu a-ici, in colónele diurnalului nostru a întrecutu o cróre de tipariu: In locu de 400 presenti s'au datu 4000. Altu-cum 0 neci nu immultiesce neci nu impucîna! Svabii d'in Aradulu nou, more patrio, tocmai beu la bere, fore sà li pice in minte, cà cine-va la meetingu in numele loru se infratiese cu turcii.

Bud'apest'a, 5. Aug. 1877. Ministrulu cultelor cu tóte aceste mai sustiene in usu pe la scólele poporali d'in Ungari'a tóte acele manuale unguresci despre istori'a patriei, cari vorbindu de turci, îi numesce „pogány (paganu)“, „barbár (barbariu)“, „kegyetlen (nemilosu)“, „míveletlen, vad (necultu, selbategu)“ sî alte epitețe frumóse. — Allah, bimberechet versen!

Penn'á (suburbulu Aradului locuitu de romani prosti), 5. Aug. 1877. Sà traiésca consecuinti'a unguresca!

Ghici ghicitóri'a mea!

Unu fi-spanu — cu vilfa mare,
Iesuitu sî 'n nelucrare;
Vic'-ispanu — bou incaltiatu;
Fi-notariu — totu mortu de bétu,
Sî cu-unu fi-fiscu capiatu,
Ghici, in care comítatu?

Libertate — in cania;
Legi, dreptate — pe hartia;
Slugibe mari — pe detoria;
Cârnuri -- pe nemesia
Sî nadesde 'n ce-o sà fia
Ghici, in care 'mpetratia?

Tiopulu.

Albin'a Daciei in Brasovu si cosniti'a in Sibiu.

Albin'a acést'a nu va impunge cu aculu pre cum facea cea d'in Bud'a-Pest'a, ci va aduná mnere de pr'in tóte florile sî floricelele Daciei sî o va cará la cosniti'a ei d'in Sibiu. Cei ce voiescu sà se indulcésca cu mnerea ei se potu aboná, tramitendu inainte la stapanulu cosnitiiei câte 8 fl. v. a. pe anu, sî atunci in tóta septeman'a voru capetá câte-unu fagure. Noi îi dorimu succesu bunu sî mnere multa, dulce sî buna, ca sà ni mai indulcimu amarél'a ast' multa, cu care ne gramadescu stapanii tieriei sî diurnalele jidovesci unguresci. Traésca! roésca sî sporésca!

A si B.

A. Am aflatu misticulanti'a, pentru ce numerulu mortiloru rusi pe campulu de bataia este atátu de mare!

B. Pentru ce dér?

A. Pentru cà turcii pe tott cati pica de glontiele loru îi mai sî taie cu sabile in câte 2—3 bucáti, sî numai dupa aceea îi numera.

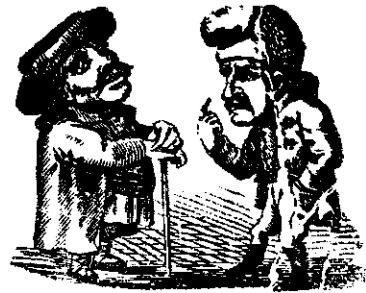
B. Ah! asî déra au pentru ce aplaudá turcofilii bravur'a musulmana

A. Pentru ce striga sî se vaera turcii in lumea mare, cà muscanii comitu crudimi in resbelulu actualu?

B. Pentru cà bietii fetiori se scapa sî tíuca (saruta) câte-o turcúia d'in cele haremuri, a-poi

la turci muierile sunt ceva: „de ce nu se potu atinge crestinii, neci a le vedè macar.“

TAND'A SI MAND'A.

T. Óre pentru ce s'a dusu Cogalnicénu la Beciu?
M. Eu asîe am auditu, cà vrè sà impreune Ardélulu cu Romani'a

T. Pst! sà nu te auda vr'unu sbiru de alu politiei.

M. No d'a-poi ce?! cà nu-e nemic'a 'n lucru, pentru cà vrè sà impreune Ardélulu cu Romani'a pr'in „cale ferata.“

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.

T. Vai tu sora, càtu de bine mi-am petrecutu Dominec'a trecuta la baserica cu unu cavaleru.

Fl. No! dóra nu s'a bagatu cine-va in baserica cu calulu?

Colect'a,

diurnalului „*Gar'a Satulu*“ pentru soldatii romani, raniti in resbelulu ruso-romano-turcu.

(Urmare d'in numerulu trecut.)

transpunere d'in numerulu precedinte amesuratu socotei: sum'a de 43 fl. v. a. 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 4-79 chilo scame.

17. Dn'a *Iuliana Doge*, negutiatorésa in Aradu 29 rifi pandia.

Cu totulu pone acum'a: 43 fl. v. a., 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 4-79 chilo scame sî 29 rifi pandia.

NB. Scamele sî pandi'a ce a incursu pone acum'a s'a espedatu in 31. Iuliu nou cu post'a locala la adres'a: Domnului Principe Demetriu Gr. Ghic'a presiedintele societatiei romane „*Crucea rosia*“ in Bucuresci.